

однією з основних обов'язків мусульман. Інша їхня святиня знаходиться в р. Медіна, також розташованому в Саудівській Аравії.

Сьогодні, як і багато століть тому, релігійні переконання є одним з головних мотивів подорожей. Щороку понад 200 млн. осіб у світі здійснюють паломництво. З них 150 млн. - християни, 20-30 млн. індуїстів, 40 млн. буддистів, мусульмани, синтоїсти та ін. Віруючі мандрують для поклоніння святиням в надії знайти душевний спокій, позбутися від тяжкої недуги, відчуті єднання з духовно близькими людьми. Вони відправляються в подорож, щоб виконати накладену покуту, віддати хвалу вищим силам за отриману благодать тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голяков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної і соціальної географії. — К: Либідь, 1996. — С. 206–232.
2. Павлов С. В., Мезенцев К. В., Любінцева О. О. Географія релігій. - Київ: АртЕк, 1999. - 504 с.
3. Поликарпов В. С. Культура народов чёрной Африки. — М.: «Гардарика», «Экспертное бюро», 1997. — 344 с. (Таганрог: Издательство ТРТУ, 2005. — 342 с.)
4. Соціально-економічна географія України / за ред. О. І. Шаблія. — Львів: Світ, 2000. — 502 с.
5. Туристично-краєзнавчі дослідження : Збірник наук. статей/ Редкол.: О. О. Бейдик, В. О. Горбик, В. К. Свдокименко та ін.; Федерація профспілок України, Ін-т туризму. - К.. – 2005 Вип. 6. - 2005. - 473 с.

Гаврада У.

Науковий керівник – Пушкар Б.Т.

АНАЛІЗ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Загальна постановка проблеми. Ресторанне господарство відіграє важливу роль в соціально-економічному житті населення. Через заклади ресторанного господарства реалізуються послуги харчування, виготовлення кулінарної продукції та послуги організації дозвілля відвідувачів. Львівщина - регіон із багатьма відомими центрами туризму, з кожним роком сюди приїжджає все більше туристів, що потребує постійного вдосконалення туристичної інфраструктури, до якої належить і ресторанне господарство.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Ресторанне господарство було об'єктом дослідження у працях багатьох науковців. Серед них доречно виокремити наукові праці Н.О.П'ятиницької, М.П.Мальської, В.В.Архіпова, В.А.Русавської. Вчені приділяли увагу тенденціям розвитку ресторанного господарства, аналізували особливості функціонування закладів харчування. Проте багато питань ще потребують дослідження, наприклад регіонального спрямування. Тому метою нашої роботи є аналіз сучасного стану і тенденцій розвитку ресторанного господарства Львівської області.

Виклад основного матеріалу. Ресторанне господарство – це вид економічної діяльності суб'єктів господарської діяльності з надання послуг для задоволення потреб споживачів у харчуванні з організацією дозвілля або без нього. Суб'єкти господарювання провадять діяльність у ресторанному господарстві через підприємства (заклади) ресторанного господарства. Заклад ресторанного господарства – це організаційно-структурна одиниця у сфері ресторанного господарства, яка провадить виробничо-торгівельну діяльність: виробляє і (або) доготовляє, продає та організовує споживання продукції власного виробництва й закуплених товарів, а також надає послуги з організації дозвілля споживачів. До закладів ресторанного господарства належать: ресторани, кафе, бари, їдальні, буфети, кафетерії, закусочні, домашні кухні, фабрики-кухні, фабрики-заготівельні, ресторани за спеціальними замовленнями (catering) [3].

За кількістю підприємств ресторанного господарства у 2013 р. Львівська область займала четверте місце в Україні (1321 заклад), після м. Києва (1692), Харківської (1651) та Донецької (1482) областей. Протягом останнього десятиріччя спостерігається тенденція до зменшення кількості об'єктів ресторанного господарства по всій території України. В період 2000-2013 рр. кількість закладів у Львівській області зменшилась на 48% (рис. 1).

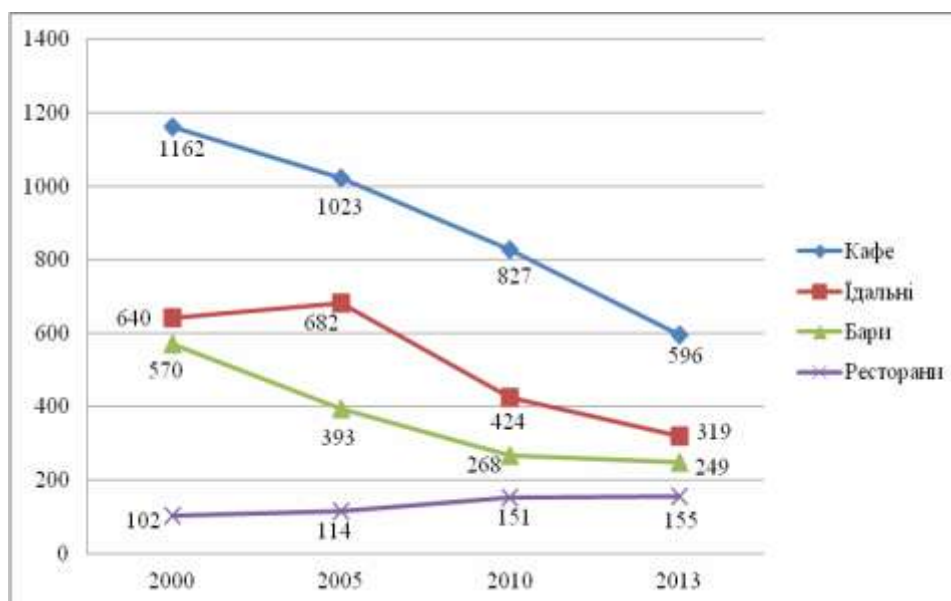

Рис. 1. Кількість об'єктів ресторанного господарства Львівської області в період 2000-2013 рр. [4]

У 2013 р. кількість об'єктів ресторанного господарства в області складала 1321 заклад, з них 45% становлять кафе, 24% - їдальні, 19% - бари та 12% - ресторани. Тенденція до зменшення спостерігалась в усіх типах закладів, окрім ресторанів: з 2000 р. їх кількість зросла на 52 %.

Відповідно показник забезпеченості населення кількістю об'єктів ресторанного господарства та місцями в них у розрахунку на 10 тисяч осіб також зменшується (таблиця 1). Це спостерігається як в сільській місцевості, так і в міських поселеннях. Загалом у Львівській області – 330 місць/10 тис. осіб у 2013р.

Таблиця 1

Забезпеченість населення закладами ресторанного господарства [4]

№ п/п	Рік	Об'єкти ресторанного господарства, одиниць / 10 тис. осіб			Місця в об'єктах ресторанного господарства, місць / 10 тис. осіб		
		Всього	Міські поселення	Сільська місцевість	Всього	Міські поселення	Сільська місцевість
1.	2000	9	12	5	484	684	189
2.	2005	9	11	6	457	606	233
3.	2010	7	9	3	386	522	175
4.	2013	5	7	2	330	471	111

Скорочення кількості закладів харчування та місць у них не призвела до зменшення товарообороту підприємств ресторанного господарства. Аналіз даних на рис. 2 показує, що товарооборот протягом 2000-2013 рр. збільшився майже у 6 разів.

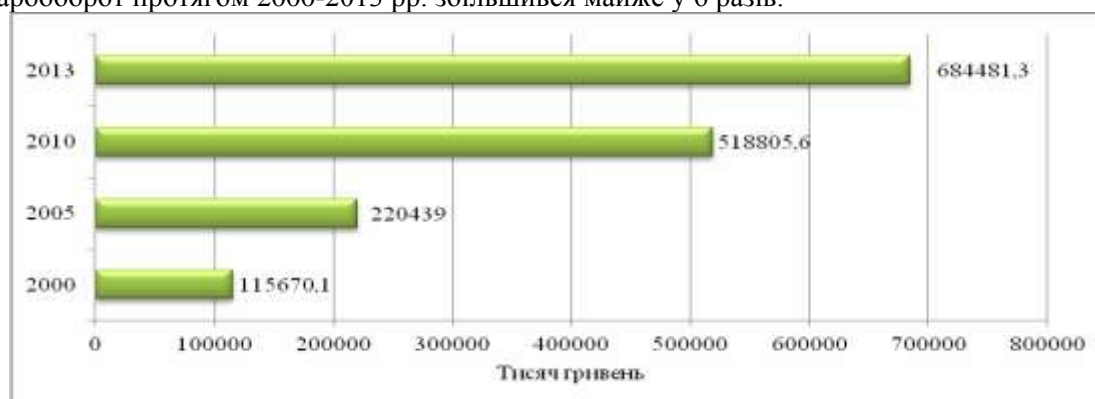

Рис. 2. Товарооборот підприємства ресторанного господарства Львівської області в період 2000-2013 рр. [4]

Стосовно територіального розташування підприємств ресторанного господарства слід зазначити, що воно дуже нерівномірне: у міських поселеннях зосереджено 83% закладів, а в сільській місцевості – 17% (рис. 3).

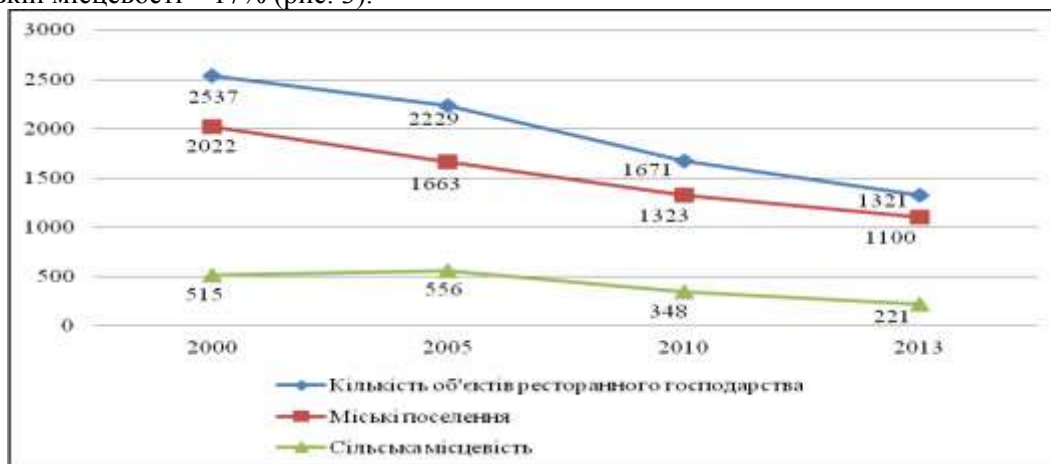

Рис. 3. Розвиток мережі ресторанного господарства Львівської області [4].

56% підприємств ресторанного господарства Львівської області розташовані у м. Львові. Також значна їх кількість розміщена у Трускавці, Червонограді і Дрогобичі (таблиця 2). Серед районів найбільшу кількість закладів харчування мають Золочівський, Стрийський, Пустомитівський, Сокальський, Жовківський та Сколівський. А найменше підприємств ресторанного господарства у Турківському, Перемишлянському та Старосамбірському районах. Скорочення закладів харчування та місць в них спостерігається по всій території області. За період 2000-2013 рр. їх кількість у м. Львові зменшилась на 30%. Більш позитивна тенденція тільки у м. Трускавці.

Таблиця 2

Мережа підприємств ресторанного господарства Львівської області [4]

№ п/п	Міста і райони	Кількість об'єктів, одиниць				Наявність місць в об'єктах, місць			
		2000	2005	2010	2013	2000	2005	2010	2013
	Львів	1061	956	843	741	52240	46957	46996	46306
	Борислав	41	15	11	6	3106	722	592	356
	Дрогобич	109	72	55	37	7622	6688	5680	4786
	Моршин	...	9	4	3	...	395	235	105
	Новий Розділ	...	8	6	5	...	645	600	580
	Самбір	54	32	21	7	3552	3014	1668	276
	Стрий	80	34	22	33	5208	1946	1465	1194
	Трускавець	49	59	50	55	2747	3966	3533	4100
	Червоноград	78	74	61	45	5680	6046	4765	4017
	Бродівський	41	27	16	15	2082	1992	1496	1441
	Буський	72	47	16	9	3162	2452	1052	735
	Городоцький	31	25	24	20	1460	1210	1286	1184
	Дрогобицький	46	31	18	10	1316	853	635	303
	Жидачівські	36	57	11	10	1747	2879	490	430
	Жовківський	81	96	37	30	3512	3010	1952	1856
	Золочівський	61	69	60	57	2828	4709	4637	4479
	Камянка-Бузький	50	42	39	8	2344	2399	2341	505
	Миколаївський	58	28	15	10	3277	1179	497	375
	Мостиський	64	64	18	15	2383	3188	1001	815

ГЕОГРАФІЯ

Перемишлянський	21	21	15	5	805	978	636	238
Пустомитівський	63	41	44	39	1960	2242	2303	2143
Радехівський	54	27	56	10	1863	1054	2763	535
Самбірський	46	62	16	10	1583	2024	900	618
Сколівський	29	44	35	30	1156	1812	1592	1845
Сокальський	79	114	77	38	4146	7073	3955	1217
Старосамбірський	42	18	8	4	2128	804	410	206
Стрийський	78	54	41	41	3623	2744	2384	2083
Турківський	20	19	8	6	1030	1045	467	366
Яворський	93	84	44	22	5779	3763	1812	737

Місто Львів здавна славилось своїми кулінарними традиціями: від найвідоміших в Австро-Угорщині цукерень до авторських ресторанів в сучасній Україні. Тому без зайвої скромності можна сказати, що варто приїхати до Львова тільки для того, щоб походити по ресторанах і кав'ярням. Старовинні ресторани традиції і дотепер існують у Львові. Закладів, які були створені в XVIII-XIX століттях та працюють і зараз, у місті налічується не менше 15-20. Це ресторан «Кентавр» на площі Ринок, якому вже більше 150 років, кав'ярня «Віденська» з майже трьохсотрічним рестораним досвідом, і кафе «Академічне» (колишня популярна у Львові «Рома») 1911 року, та й «Cafe de la Paix» (сучасний «Split»), який існує від кінця XIX століття та багато-багато інших закладів, яким властиві старовинні кулінарні традиції у поєднанні з сучасним рівнем якості [2]. Наявність у Львові великої мережі закладів, різноманітність їх типів, унікальність ідей оформлення та обслуговування споживачів, призвело до розвитку гастрономічного туризму. Львів завжди асоціюється із кав'ярнями та кнайпами, тому серед туристів популярними є кавові та пивні тури, відвідання закладів мережі Lokal («Криївка», «Мазох-safe», галицька жидівська кнайпа «Під Золотою Розою», ресторація-музей «Гасова лямпа», «Найдорожча ресторація Галичини», «Львівська майстерня шоколаду», «Львівська копальня кави» [5]), а також різноманітні фестивалі: «На каву до Львова», «Національне свято шоколаду», «Свято пампуха», «Львів на тарілці», «Свято сиру і вина».

Висновки. Незважаючи на зменшення кількості підприємств ресторанного господарства Львівської області, що пов'язано насамперед із загостренням економічної кризи, товарооборот галузі збільшується. Попит на послуги закладів харчування постійно зростає, оскільки сюди з кожним роком приїжджає все більше туристів, для яких гастрономічна сфера - своєрідна туристична атракція. Тут ресторатори намагаються використовувати унікальні концепції, що спостерігаються в назвах закладів, особливій атмосфері, фірмових стравах і в нестандартному обслуговуванні відвідувачів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Архіпов В. В., Русавська В. А. Організація ресторанного господарства: навч. посіб. 2-ге вид. / В.В. Архіпов, В.А. Русавська - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 280 с.
2. Вступ до кавової історії Львова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lvivforever.com.ua/2012-07-06-21-32-00>
3. Мальська М.П. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика): підруч. / М.П. Мальська, О.М. Гаталяк, Н.М.Ганич. – К.: «Центр учбової літератури», 2013.
4. Статистичний збірник «Торгівля у Львівській області» за 2013 рік. / за ред. Конкевич О.М. – Львів: Головне управління статистики у Львівській області, 2014. – 96 с.
5. Холдинг емоцій «!FEST» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fest.lviv.ua/uk/about/>

Котович Г.

Науковий керівник – доц. Питуляк М.Р.

БАЛЬНЕОЛОГІЧНІ РЕСУРСИ, ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ КУРОРТІВ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Вступ. Наука про курорти почала активно розвиватись в міру накопичення знань про цілющі природні фактори - клімат, мінеральні води, лікувальні грязі та ін. - і у зв'язку з розширенням мережі курортів і розвитком курортної справи в цілому. Сучасна курортологія - медична навчальна дисципліна, яка вивчає лікувальні властивості природних фізичних